



Get Inspired!

Ook in dit nummer van TvOO hebben we lees- en kijktips gevraagd aan de deskundigen die met een artikel of interview aan het nummer hebben meegewerkt. De vraag: wat is voor jou een kunstzinnige inspiratiebron die je aan anderen wilt aanraden, als het gaat om leren en ontwikkelen? Het resultaat: een inspirerend lijstje bronnen dat we graag met je delen. Het zijn heel persoonlijke keuzes, vaak verrassend en vanuit verschillende invalshoeken. Lees, kijk en laat je inspireren! Ben je op zoek naar recensies van nieuw verschenen boeken in de breedte van ons vak? Die vind je in de digitale Nieuwsbrief van TvOO.

Jan Nap kiest 'De weg van de mens'

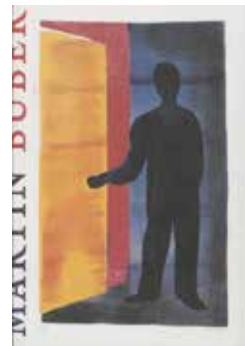
Op hun 18e verjaardag kregen mijn dochters een brief. Daarin probeerde ik te verwoorden wat voor mij van waarde is. Niet als laatste poging om hen te sturen, maar als uitnodiging om te onderzoeken wat voor hen waardevol is. Ik gaf hen daarbij drie boekjes: 'De kleine prins' (Saint Exupéry), 'Amor Fati' (Abel Herzberg) en 'De weg van de mens' (Martin Buber). Het laatste boekje heb ik inmiddels aan veel mensen cadeau gedaan. In zes hoofdstukken schetst Buber ons verhalendwijs een waardevolle ontwikkelingsweg. In het eerste hoofdstuk klinkt in het (ons?) paradijs de vraag: "waar zijt gij?". In een volgend hoofdstuk leert Rabbi Soesja ons iets belangrijks: "mij wordt niet gevraagd: 'waarom ben je niet Mozes geweest.' Mij wordt gevraagd: 'waarom ben je niet Soesja geweest?'. "Jezelf zijn, maar niet met jezelf bezig zijn... Van die dingen... en nog veel meer.

De weg van de mens

De kleine prins

Amor fati

Het artikel van Jan Nap vind je op pagina 10 van dit nummer.



Isil Vos stuurt ons op pad

Mijn tip zou de volgende zijn. (Ik ben even helemaal in mijn eigen straatje gebleven...)

Ga kunst kijken! En aangezien dit tijdschrift in juni uitkomt, hier dan de ultieme zomertips dames en heren:

<http://oerol.nl> - 15 t/m 24 juni - dit is een waanzinnig, waanzinnig theater, muziek festival op Terschelling. Tien dagen lang zee, wind, zon (hopelijk), fantastische voorstelling op de meest uiteenlopende locaties, muziek, beeldende kunst, ontmoeting. Ook te gek met (jonge) kinderen! BOEKEN!

<https://deparade.nl> - 29 juni t/m 2 september (Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Amsterdam) - Reizend theater/ muziek festival. Het ultieme zomerfestival en lekker laagdrempelig (op een goede manier) voor de ongeoefende kunstkiijker. Korte voorstellingen, lekker eten, rose en een zweefmolen. Als je gaat belooft me: minimaal drie voorstellingen kijken! Oefen het kijken! Wil je kijktips? Mail me! Isilvos@stichtingnieuwhelden.nl

<http://theateraanzee.be/nl/> - 26 juli t/m 4 augustus (Oostende, België) - Gaaf, bijzonder theaterfestival aan het strand van Oostende. Heerlijke biertjes, gave voorstellingen. Wij met Stichting Nieuwe Helden zijn er ook!

<http://tf.nl> - Nederlands Theaterfestival - 6 t/m 16 september - Amsterdam - Hét theaterfestival van Nederland. Hier zie je de allerbeste voorstellingen van het afgelopen seizoen terug. Dus, heb je geoeft met theater kijken in de zomer? Dan kun je dit aan! Kies er minimaal twee (een 'grote' en een 'kleine') dan kom je in de mooiste theaters van Nederland en zie je dat theater zo waanzinnig bijzonder kan zijn en zo veel impact kan hebben op jou als mens.

Je vindt het interview met Isil op pagina 38 van dit nummer.

Elselien Smit kiest Rijksstudio

Rijksstudio is een onderdeel van de website van het Rijksmuseum. Je vindt er afbeeldingen van vrijwel de hele collectie. Bezoekers kunnen daarmee hun eigen tentoonstelling maken en laten zien.

Maar ze kunnen ook nieuwe creaties maken. Door wolkenpartijen, hoeden, of mensen bij elkaar brengen die je nooit op een schilderij bij elkaar zou zien. Het Rijksmuseum wil hiermee mensen en de collectie met elkaar verbinden. Een paar honderdduizend mensen deden al mee. Het is kennelijk leuk om met kunst te 'spelen'. Hoe zou je dat naar organisaties kunnen vertalen? Het inspireerde mij om verzamelde foto's te gebruiken om samen met medewerkers 'bibliotheek van de toekomst' te spelen. Bibliotheken werken aan de omslag van boekenbieb naar community bieb; een echte transformatie. Zo konden we er iets van ervaren wat dat voor bieb zou kunnen zijn. Het bracht de nieuwe bieb dichterbij en gaf veel energie om er mee aan de slag te gaan.

[Rijksmuseum.nl/nl/rijksstudio](http://rijksmuseum.nl/nl/rijksstudio)

Je vindt het artikel van Elselien op pagina 27 van dit nummer.



Aukje Nauta zag The Graduate

Zestien was ik, toen ik op TV een film zag van hetzelfde bouwjaar als ikzelf: The Graduate (1967). De film hakte er in, want ik schreef erover in mijn dagboek: "Ik heb net een film gezien waar ik overstuur van ben." Ook al is de film een comedy, destijds nam ik alles wat Dustin Hoffman in zijn rol als de 21-jarige pas afgestudeerde Benjamin zei en deed bloedserieus. Vooral dat hij zo verlegen en stil leek. "Hij is zo bang voor mensen, dat hij hen niet de waarheid durft te zeggen op momenten dat hij het eigenlijk wel wil, daardoor laat hij met zich sollen," schreef mijn adolescenten-ik. Dat zijn subassertiviteit de ruim twintig jaar oudere, hem verleidende Mrs. Robinson betrof, deed er in mijn puberbrein kennelijk niet toe, enkel het feit dat hij me mensenschuw leek. Ik voelde me als Benjamin, verlegen tot op het bot.

Maar al schrijvend in mijn dagboek sloeg ik wel aan het reflecteren, op mijn gedrag, op dat van anderen, vooral op hoe (raar) mensen met elkaar omgaan. En zo bracht deze film mij belangrijke inzichten over wat mensen elkaar aandoen en welke rol je daar zelf in speelt. Lesvoer voor een toen nog aanstaande psycholoog.

Hier vind je [een trailer van The Graduate](#).

Het artikel van Aukje Nauta en Walter Supèr vind je op pagina 66 van dit nummer.



Esther Jousma kiest de Vrije Denkers

Ik heb gekozen voor een Youtube filmpje van "de vrije denkers", Arthur Kruisman en Patrick Donath. Het filmpje laat zien hoe je je vanaf je kindertijd al steeds meer conformeert aan bestaande structuren en welke gevolgen dit heeft voor je creatief denkvermogen.

Uiteraard kan er meer nuance aangebracht worden maar de centrale boodschap om zelf in beweging te komen, vaste patronen te

doorbreken en experimenteel te ervaren wat nu juist wél of juist niet goed werkt, spreekt me zeker aan. De kern zit hem voor mij vooral in het woordje "doen". Door te doen en te ervaren leer je het meest. En niet alleen van je fouten maar juist ook van je successen. 'Een denker die doet' blijft zijn creatief denkvermogen continu ontwikkelen en laat creativiteit nu één van de top drie skills zijn voor de arbeidsmarkt van de toekomst.

[De Vrije Denkers](#)

Het artikel van Esther kun je lezen op pagina 20 van dit nummer.



Dick Swaab leest Frans de Waal

Een complexe maatschappij heeft morele regels nodig om te kunnen functioneren. Frans de Waal (2013) heeft laten zien dat mensapen dezelfde morele regels hebben als wij. Ze doen niet alleen aan politieke-coalitievorming, ze kennen ook wederkerigheid, dankbaarheid en wraak. Ze hebben gemeenschapszin en kunnen empathisch en altruïstisch gedrag vertonen. Ze willen gelijke beloning voor dezelfde taak. Ook apen voelen schaamte bij het overtreden van regels en zijn bang voor straf. Dat de grote apen morele gedragingen vertonen die in essentie overeenkomen met de onze, betekent dat de morele regels miljoenen jaren oud zijn en genetisch zijn vastgelegd, omdat ze cruciaal zijn voor het functioneren van de groep. Deze regels zijn weliswaar opgeschreven in de Bijbel en andere 'heilige boeken', maar zeker niet afkomstig uit een religie, zoals wel vaak is geclaimd. Frans de Waal (2005) noemt 'zijn' chimpansees echter ook 'gewoon jaloers, seksistisch en bezitterig'. Houdt u uw organisatie deze spiegel voor?



De Waal, F. (2013). *De Bonobo en de tien geboden*. Moraal is ouder dan de mens. Atlas Contact, Amsterdam.

Het interview met Dick Swaab kun je lezen op pagina 72 van dit nummer.

VRAAG NU EEN ADVIESGESPREK AAN!
www.han.nl/adviesgesprek

BIJ DE HAN KRIJG JE MEËR MEE
 Vertrouwen, verdieping en volmanschap bijvoorbeeld.

HAN Deeltijdstudies
 Toekomstproof

Hogeschool  van Arnhem en Nijmegen

KIES VOOR OPLEIDINGSKUNDE IN DEELTIJD BIJ DE HAN!

OPLEIDINGSKUNDE

Leren, ontwikkelen en presteren van medewerkers én organisaties

5 REDENEN OM VOOR OPLEIDINGSKUNDE TE KIEZEN:

- Ontwikkelen Professionele identiteit
- Flexibele leerwegen
- Praktijk is leidend
- Sterk (inter)nationaal netwerk
- Goede slaag- en baankansen!

DE ENIGE HBO BACHELOR VOOR DE BEROEPEN:

Trainer, Coach, E-learning specialist, Instructional Designer, L&D consultant, Performance Facilitator, Learning Officer, HRD manager, L&D adviseur en/of Learning Developer.